

Monika Hetz

Wymagania kwalifikacyjne członków korpusu służby cywilnej

Rocznik Samorządowy 4, 134-143

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Monika Hetz, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Rzeszowski



Wymagania kwalifikacyjne członków korpusu służby cywilnej

Requirements Member of the Civil Service Corps

przesłanie tekstu 1 lipca 2015 r., ocena 12 września 2015 r.

Abstrakt

Tematem artykułu są wymagania kwalifikacyjne członków korpusu służby cywilnej. Opisane zostały tutaj ogólne warunki kwalifikacyjne, jakie musi spełniać członek korpusu służby cywilnej. Zostały one wskazane w art. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej. Przedstawione zostały także warunki dla osób ubiegających się o stanowisko w służbie cywilnej na podstawie minowania, które są określone w art. 40 ustawy o służbie cywilnej oraz wskazane zostały warunki, jakie musi spełniać osoba ubiegająca się o wyższe stanowisko w służbie cywilnej.

Słowa kluczowe: korpus służby cywilnej, służba cywilna, wymagania kwalifikacyjne

Abstract

The subject of the article are: Requirements member of the civil service corps. These requirements are described in the law about the civil service. These conditions are in article 4, 40 and 41 law about the civil service.

Keywords: civil service, civil service corps, requirements member

Zgodnie z ustawą o służbie cywilnej z dnia 21 listopada 2008 r.¹ członkami korpusu służby cywilnej są pracownicy służby cywilnej, czyli osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz urzędnicy służby cywilnej, czyli osoby zatrudnione na podstawie mianowania. Każda z tych osób ubiegając się o zatrudnienie w służbie publicznej musi spełniać dodatkowo szereg warunków kwalifikacyjnych, określonych w ustawie o służbie cywilnej. Są to przymioty, jakie musi spełniać dana osoba do podjęcia pracy w strukturach służby cywilnej i zajmowania tam poszczególnych stanowisk pracy². Celem ich jest zapewnienie gwarancji doboru właściwych pracowników do wykonywania zadań członka korpusu służby cywilnej. Jest to również niezbędne dla utrzymania wysokiej jakości kadry urzędniczej. Osoby zatrudnione w korpusie służby cywilnej nie mogą być

przypadkowe. Są one zobowiązane wykonywać swoje zadania w sposób bezstronny i apolityczny. Wymóg bezstronnego i politycznie neutralnego wykonywania zadań państwa został podniesiony w tym wypadku do rangi zasady konstytucyjnej³. Ustawa o służbie cywilnej stawia im daleko idące wymagania dotyczące ich profesjonalizmu, jak i kwalifikacji moralnych⁴.

Warunki kwalifikacyjne, określone w ustawie można podzielić na trzy grupy:

1. warunki ogólne, które są określone dla wszystkich członków korpusu służby cywilnej i zostały wskazane w art. 4 ustawy o służbie cywilnej;
2. warunki dla osób ubiegających się o mianowanie, określone w art. 40a ustawy o służbie cywilnej oraz
3. warunki dla osób zajmujących wyższe stanowiska w służbie cywilnej.

Warunki ogólne dotyczą wszystkich członków korpusu służby cywilnej. Są one zbliżone do warunków kwalifikacyjnych, wymaganych w innych działach prawa urzędniczego⁵. Zgodnie z art. 4 cytowanej ustawy w służbie cywilnej może być zatrudniona osoba, która:

1. jest obywatelem polskim;
2. korzysta z pełni praw publicznych;
3. nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
4. posiada kwalifikacje wymagane na dane stanowisko pracy;
5. cieszy się nieposzlakowaną opinią.

Jest to zamknięty katalog wymagań stawianych kandydatom na członków korpusu służby cywilnej, co oznacza, że nie można im stawiać dodatkowych wymagań, ani zwalniać od któregośkolwiek ze wskazanych wymogów ustawowych⁶. Ustawodawca zawarł w tym przepisie pięć przesłanek bez odesłania do uregulowania tego stanu w innych aktach prawnych⁷. Zgodnie z linią orzeczniczą Trybunału Konstytucyjnego określenie w aktach prawnych rangi ustawowej dodatkowych wymagań stawianych kandydatom na stanowiska w służbie cywilnej oraz uzależnienie uzyskania odpowiednich stanowisk w tej służbie od spełnienia wymienionych przesłanek, nie godzi w konstytucyjną zasadę dostępu do służby publicznej obywateli polskich, korzystających z pełni praw publicznych i nie ogranicza tego dostępu. Sprzeczność taka zachodziłaby wówczas, gdyby wprowadzone w tym zakresie dodatkowe przesłanki nie byłyby jednakowe dla wszystkich kandydatów lub zakładałyby dyskryminację określonych kandydatów⁸. Zgodnie z artykułem 60 Konstytucji obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach. Przepis ten konkretyzuje bądź rozbudowuje ogólną zasadę

równości wszystkich osób wobec prawa oraz prawa każdego do traktowania niedyskryminacyjnego w życiu politycznym, czyli jest *sui generis* odniesienia zasady równości do ważnej dziedziny życia społecznego, jaką jest formowanie i wyłanianie służby cywilnej w szerokim znaczeniu⁹.

Wymóg obywatelstwa polskiego, który jest wymogiem konstytucyjnym oznacza, że dostęp do służby cywilnej jest zamknięty dla cudzoziemców oraz bezpaństwowców. Obywatelstwo to szczególny stosunek prawny zachodzący między człowiekiem, a państwem, w którym obie strony posiadają prawa i obowiązki¹⁰. Zgodnie z art. 82 Konstytucji¹¹ obowiązkiem obywatela polskiego jest wierność Rzeczypospolitej Polskiej i troska o dobro wspólne. Nie jest także formalną przeszkodą zatrudnienie w służbie cywilnej osoby, która obok obywatelstwa polskiego, posiada także obywatelstwo innego państwa¹². O pracę w służbie cywilnej mogą ubiegać się również obywatele Unii Europejskiej oraz obywatele innych państw, którym na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa wspólnotowego przysługuje prawo podjęcia zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Należy jednak podkreślić, że osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego może zostać zatrudniona na stanowisku pracy, na którym wykonywana praca nie polega na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu władzy publicznej lub funkcji mających na celu ochronę generalnych interesów państwa. Taki kandydat musi wykazać się również znajomością języka polskiego potwierdzoną właściwym dokumentem. Rodzaje dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego określa w drodze rozporządzenia Prezes Rady Ministrów¹³.

Kolejnym warunkiem wskazanym w ustawie o służbie cywilnej, niezbędnym do zatrudnienia w służbie publicznej jest korzystanie z pełni praw publicznych. Przez pojęcie prawa publicznego można rozumieć czynne i bierne prawo wyborcze do organu władzy publicznej, organu samorządu zawodowego lub gospodarczego, prawo do udziału w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości oraz pełnienia funkcji w organach i instytucjach państwowych, samorządu terytorialnego lub zawodowego¹⁴. Pozbawienie praw publicznych może zostać orzeczone przez sąd jedynie wówczas, gdy sprawca zostanie skazany na karę co najmniej trzech lat pozbawienia wolności za przestępstwo, które zasługuje na szczególne potępienie. Powoduje to utratę czynnego i biernego prawa wyborczego, jak i utratę posiadanego stopnia wojskowego. Pozbawienie praw publicznych oznacza również utratę orderów, odznaczeń, tytułów honorowych oraz utratę zdolności do ich uzyskania w okresie trwania pozbawienia praw¹⁵. Zgodnie z postanowieniem Konstytucji, osoba taka nie posiada również prawa do udziału w referendum.

Zgodnie z trzecim warunkiem, określonym w art. 4 ustawy, w służbie cywilnej może być zatrudniona osoba, która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Na etapie postępowania rekrutacyjnego kandydat do służby publicznej składa zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o braku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe. Nie jest taką przeszkodą skazanie za popełnienie wykroczenia lub za nieumyślne przestępstwo, ani toczące się przeciwko kandydatowi postępowanie karne¹⁶. Niekaralnością członek korpusu służby cywilnej musi się legitymować nie tylko na etapie naboru do służby cywilnej, ale także w trakcie pozostawania w jej strukturach. W służbie cywilnej może być zatrudniona również osoba wobec której została nałożona kara za dane przestępstwo i która uległa zatarciu. Zatarcie skazania jest instytucją prawa karnego, która powoduje uznanie przestępstwa za niebyłe.

Kolejna przesłanka wskazuje na posiadanie kwalifikacji wymaganych na dane stanowisko pracy. Jest to oczywisty warunek niezbędny do zatrudnienia pracownika na danym stanowisku pracy. Doprecyzowanie konkretnych kwalifikacji będzie należeć każdorazowo do dyrektora generalnego urzędu, organizującego nabór i wymagania na dane stanowisko pracy. Wymagania te będą uzależnione od rodzaju danego stanowiska¹⁷.

Ostatnim wymaganiem stawianym członkom korpusu służby cywilnej, wymienionym w art. 4 jest posiadanie przez członka korpusu służby cywilnej nieposzlakowanej opinii. Jest to wymaganie dotyczące głównie przestrzegania przez kandydata w jego dotychczasowym życiu zawodowym, publicznym oraz prywatnym, zasad moralnych uznawanych powszechnie w społeczeństwie za obowiązujące oraz przestrzegania dobrych obyczajów. Oznacza to, że w służbie publicznej można zatrudnić osobę nie tylko wykształconą, ale także rzetelną, uczciwą, roztrofną i odpowiedzialną. Kategorią dyskwalifikującą do zatrudnienia na danym stanowisku określonej osoby może być, np. alkoholizm, narkomania, hazard, awanturnictwo, czy bliskie kontakty ze środowiskiem przestępczym. Trudno również uznać, że nieposzlakowaną opinią cieszy się osoba wobec której toczy się postępowanie karne, pomimo domniemania niewinności. Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego w służbie cywilnej obowiązują podwyższone kryteria oceny pracownika, w tym także dokonywane przez pryzmat wymogu nieposzlakowanej opinii. Zachowanie polegające na znieważeniu funkcjonariusza Policji w stanie nietrzeźwym da się zakwalifikować jako utratę nieposzlakowanej opinii¹⁸.

Urzędnikami służby cywilnej są osoby zatrudnione na podstawie mianowania. Mianowanie poprzedzone jest postępowaniem kwalifikacyjnym, prowadzonym przez Szefa Służby Cywilnej. Stabilizacja tego stosunku służbowego ma służyć uniezależnieniu służby

cywilnej od polityki¹⁹. Zgodnie z art. 40 ustawy o służbie cywilnej o uzyskanie mianowania może ubiegać się osoba, która:

1. jest pracownikiem służby cywilnej;
2. posiada co najmniej trzyletni staż pracy w służbie cywilnej lub uzyskała zgodę dyrektora generalnego urzędu na przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego przed upływem tego terminu, jednak nie wcześniej niż po upływie dwóch lat od nawiązania stosunku pracy w służbie cywilnej;
3. posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
4. zna co najmniej jeden język obcy spośród języków roboczych Unii Europejskiej lub jeden z następujących języków obcych: arabski, białoruski, chiński, islandzki, japoński, norweski, rosyjski, ukraiński;
5. jest żołnierzem rezerwy lub nie podlega powszechnemu obowiązkowi obrony.

Osoba taka musi również spełnić warunki określone w art. 4 ustawy o służbie cywilnej.

Zgłoszenie do postępowania kwalifikacyjnego kieruje do Szefa Służby Cywilnej pracownik. Zgłoszenia te są przyjmowane od 1 stycznia do 31 maja w danym roku kalendarzowym. Dyrektor Generalny Urzędu potwierdza spełnienie warunków, które zostały określone w art. 4, 40a i 41 ustawy. W celu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego powoływany jest zespół sprawdzający. W trakcie postępowania zostaje przeprowadzony sprawdzian, który weryfikuje wiedzę i umiejętności niezbędne do mianowania w służbie cywilnej. Zakończenie sprawdzianu z wynikiem pozytywnym może nastąpić poprzez uzyskanie z każdej części sprawdzianu co najmniej 1/3 liczby punktów możliwych do uzyskania. Z całego sprawdzianu należy uzyskać co najmniej 3/5 maksymalnej liczby punktów. Miejsce w służbie cywilnej uzyskują ci kandydaci, którzy uzyskali największą liczbę punktów, która uprawnia ich do mianowania. Akt mianowania zawiera: imię i nazwisko urzędnika oraz datę mianowania i jest sporządzany na piśmie²⁰.

Podobnie jak ogłoszenie o naborze na wolne stanowisko obowiązkowej publikacji w BIP Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz w BIP, a także w siedzibie urzędu, podlega ogłoszenie o wyniku naboru. W ogłoszeniu należy wskazać: imię, nazwisko i miejscowość, w której mieszka wybrany kandydat lub informację o niewybraniu żadnej spośród osób aplikujących na obsadzone stanowisko²¹. Zgodnie z art. 61 Konstytucji, prawem do informacji jest prawo do uzyskania informacji o działalności instytucji publicznych oraz o działalności osób pełniących funkcje publiczne. Występują w tym przypadku, obok siebie prawo i obowiązek: prawo do uzyskania informacji w nim wskazanych oraz skorelowany z nim obowiązek udzielenia tych informacji²². Należy również podkreślić, że limit mianowań urzędników w służbie cywilnej na dany rok budżetowy i środki finansowe na

wynagrodzenia oraz szkolenia członków korpusu służby cywilnej określa ustawa budżetowa. Rada Ministrów ustala corocznie trzyletni plan limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej i przedkłada go do wiadomości Sejmowi równocześnie z projektem ustawy budżetowej²³.

Wśród osób, które w 2009 r. uzyskały w toku postępowania kwalifikacyjnego w służbie cywilnej prawo do mianowania przeważali pracownicy urzędów administracji rządowej posiadający co najmniej trzyletni staż pracy w służbie cywilnej - 82,64 % ogółu kandydatów. Osoby posiadające dwuletni staż pracy i zgodę dyrektora generalnego urzędu na przystąpienie do postępowania stanowiły - 17,36 %. W zakresie wykształcenia kandydatów w 2009 r. najwięcej osób posiadało wykształcenie ekonomiczne - 33,96 % i prawnicze, w tym również administracyjne - 32,64 %. Duża grupa kandydatów ukończyła również studia z zakresu nauk społecznych - 15,28 %²⁴.

Wymogi kwalifikacyjne zostały również określone dla wyższych stanowisk w służbie cywilnej. Do wyższych stanowisk w służbie cywilnej zaliczyć można: dyrektora generalnego urzędu, kierującego departamentem lub komórką równorzędną w kancelarii Prezesa Rady Ministrów, urządzie ministra, urządzie obsługującym przewodniczącego komitetu wchodzącego w skład Rady Ministrów, urządzie centralnego organu administracji rządowej oraz kierującego wydziałem lub komórką równorzędną w urządzie wojewódzkim, a także zastępcy tych osób, wojewódzkiego lekarza weterynarii i jego zastępcy oraz kierującego komórką organizacyjną w Biurze Nasiennictwa Leśnego, a także zastępcy tej osoby. Zgodnie z art. 53 ustawy o służbie cywilnej wyższe stanowisko w służbie cywilnej może zajmować osoba, która:

1. posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
2. nie była karana zakazem zajmowania stanowisk kierowniczych w urządzie organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
3. posiada kompetencje kierownicze;
4. posiada co najmniej sześćoletni staż pracy, w tym co najmniej trzyletni staż pracy na stanowisku kierowniczym w jednostkach sektora finansów publicznych – w przypadku ubiegania się o stanowisko dyrektora generalnego urzędu;
5. posiada co najmniej trzyletni staż pracy, w tym co najmniej roczny na stanowisku kierowniczym lub dwuletni na stanowisku samodzielnym w jednostkach sektora finansów publicznych, w przypadku ubiegania się o stanowisko: kierującego departamentem lub komórką równorzędną w kancelarii Prezesa Rady Ministrów, urządzie ministra, urządzie obsługującym przewodniczącego komitetu wchodzącego w skład Rady

Ministrów, urzędzie centralnego organu administracji rządowej oraz kierującego wydziałem lub komórką równorzędną w urzędzie wojewódzkim, a także zastępcy tych osób, wojewódzkiego lekarza weterynarii i jego zastępcy oraz kierującego komórką organizacyjną w Biurze Nasiennictwa Leśnego, a także zastępcy tej osoby;

6. spełnia wymagania określone w opisie stanowiska pracy oraz przepisach odrębnych.

Obsadzanie wyższych stanowisk odbywa się w drodze naboru otwartego i konkurencyjnego. Do rekrutacji mogą przystąpić osoby, które spełniają warunki określone w art. 53 ustawy o służbie cywilnej oraz w art. 4 tej ustawy. Nabór jest prowadzony niezwłocznie po zaistnieniu okoliczności uzasadniających obsadzenie danego stanowiska²⁵.

Występuje również zasada pierwszeństwa w zatrudnianiu w służbie cywilnej osób niepełnosprawnych. Jeżeli w urzędzie poszukującym pracowników wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w miesiącu poprzedzającym datę publikacji ogłoszenia o naborze jest niższy niż 6%, wówczas pierwszeństwo w zatrudnieniu przysługuje osobie niepełnosprawnej. Jednak musi ona złożyć swoją ofertę w odpowiedzi na opublikowane ogłoszenie, a później znaleźć się w gronie nie więcej niż pięciu najlepszych kandydatów spełniających wymagania niezbędne i te dodatkowe. Ostateczną decyzję o zatrudnieniu podejmuje dyrektor generalny urzędu lub kierownik urzędu wykonujący zadania dyrektora generalnego²⁶.

*

Podsumowując należy wskazać, że członkiem korpusu służby cywilnej są pracownicy służby cywilnej, a więc osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz urzędnicy służby cywilnej, czyli osoby zatrudnione na podstawie mianowania. Osoby te w celu uzyskania zatrudnienia muszą spełnić szereg warunków kwalifikacyjnych, wymaganych na dane stanowisko. Wymogi kwalifikacyjne to cechy, jakie musi spełniać dana osoba do podjęcia pracy w strukturach służby cywilnej i zajmowania tam poszczególnych stanowisk pracy. Warunki te można podzielić na warunki ogólne, czyli te które zostały określone w art. 4 ustawy o służbie cywilnej, warunki, które odnoszą się do osób ubiegających się o mianowanie oraz te, które odnoszą się do wyższych stanowisk w służbie cywilnej. Warunki określone w art. 4 odnoszą się do wszystkich członków korpusu służby cywilnej.

Wymogi te mają na celu zapewnienie dobrego funkcjonowania służby cywilnej. Mają również zapewnić wysokiej jakości kadry w służbie cywilnej. Wymogi kwalifikacyjne wskazują cechy kandydatów ubiegających się o zatrudnienie w służbie cywilnej, jak i osób, które już funkcjonują w jej strukturach. Wskazanie przez ustawodawcę specjalnych

wymagań na dane stanowisko świadczy o szczególnym statusie danego zawodu z punktu widzenia interesów państwa. Zastosowanie tych wymagań może wynikać z kilku powodów. Po pierwsze konstytucyjny cel istnienia służby cywilnej. Dotyczy to wypełniania zadań państwa i wymaga od osób, które realizują te zadania wysokich standardów. Jest to ważne dla wykonywania władzy publicznej oraz dla właściwego wizerunku państwa w oczach obywatela. Po drugie wymagania te związane są również z narzędziami, którymi posługuje się członek korpusu służby cywilnej w swojej codziennej pracy. W ujęciu systemowym członek korpusu służby cywilnej musi sprostać nie tylko wymaganiom wskazanym w ustawie, ale również warunkom powszechnym, określonym w kodeksie pracy oraz w innych przepisach.

¹ Ustawa o służbie cywilnej z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, Dz. U z 2014 r., poz. 1111.

² K. Stefański, *Kryteria rekrutacji pracowników służby cywilnej*, „Praca i zabezpieczenie społeczne” 2001, nr 4, s. 12.

³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2002 r., K9/O2.

⁴ W. Drobny, M. Mazuryk, P. Zuzankiewicz, *Ustawa o służbie cywilnej – komentarz*, Warszawa 2012, s. 74.

⁵ J. Stelina, *Prawo urzędnicze*, Warszawa 2013, s. 176.

⁶ T. Liszcz, *Prawo urzędnicze*, Lublin 2010, s. 27.

⁷ W. Drobny, op. cit., s. 76.

⁸ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 kwietnia 2002 r., SK 18/01.

⁹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2004 r., K 45/02.

¹⁰ <http://www.prawnik-online.eu/obywatelstwo---definicja,3,3054.html> [dostęp: 11.09.2015].

¹¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U Nr 78, poz. 483.

¹² T. Liszcz, op. cit., s. 27.

¹³ <http://www.infor.pl/prawo/praca/pracownik/268657,Kto-moze-byc-pracownikiem-sluzby-cywilnej.html> [dostęp: 12.09.2015]. Zob. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przez osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, ubiegające się o zatrudnienie w służbie cywilnej, Dz.U. Nr 64, poz. 539.

¹⁴ K. Miaskowska-Daszkiewicz, R.M. Pał, *Standardy wykonywania władzy publicznej*, Lublin-Stalowa Wola 2008, s. 177.

¹⁵ W. Drobny, op. cit., s. 81.

¹⁶ T. Liszcz, op. cit., s. 28.

¹⁷ W. Drobny, op. cit., s. 82-84.

¹⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2012 r., II PK 263/11, OSNP 2013, Nr 11- 12, poz. 129.

¹⁹ E. Ura, *Prawo urzędnicze*, Warszawa 2007, s. 152.

²⁰ E. Ura, op. cit., s. 187-189.

²¹ <http://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-kancelarii-prezesa/sluzba-cywilna/1649,Sluzba-Cywilna.html>

[dostęp: 12.09.2015].

²² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 września 2002 r., K 38/01, Dz.U Nr 156, poz. 1306.

²³ <http://www.infor.pl/prawo/praca/pracownik/268657,Kto-moze-byc-pracownikiem-sluzby-cywilnej.html> [dostęp: 12.09.2015].

²⁴ W. Drobny, M. Mazuryk, P. Zuzankiewicz, *Sluzba cywilna – materiały szkoleniowe*, Warszawa 2011, s. 21.

²⁵ T. Liszcz, op. cit., s. 37.

²⁶ <http://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-kancelarii-prezesa/sluzba-cywilna/1649,Sluzba-Cywilna.html>

[dostęp: 12.09.2015].

Bibliografia

Literatura

Drobny W., Mazuryk M., Zuzankiewicz P., *Sluzba cywilna – materiały szkoleniowe*, Warszawa 2011.

Drobny W., Mazuryk M., Zuzankiewicz P., *Ustawa o służbie cywilnej – komentarz*, Warszawa 2012.

Liszcz T., *Prawo urzędnicze*, Lublin 2010.

Miaskowska-Daszkiwicz K., Pał R.M, *Standardy wykonywania władzy publicznej*, Lublin- Stalowa Wola 2008.

Stefański K., *Kryteria rekrutacji pracowników służby cywilnej*, Praca i zabezpieczenie społeczne 2001, nr 4.

Stelina J., *Prawo urzędnicze*, Warszawa 2013,

Ura E., *Prawo urzędnicze*, Warszawa 2007.

Akty prawne

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U., nr 78, poz. 483.

Ustawa o służbie cywilnej z dnia 21 listopada 2008 r., Dz.U. z 2014 r. poz. 1111.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przez osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, ubiegające się o zatrudnienie w służbie cywilnej, Dz.U. Nr 64, poz. 539.

Orzecznictwo

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 kwietnia 2002 r. (SK 18/01, OTK-A 2002, Nr 2, poz. 16).

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2002 r. (K9/O2, OTK-A 2002, Nr 7, poz. 94).

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 września 2002 r. (Dz.U. Nr 156, poz. 1306).

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2004 r. (OTK ZU 2004, Nr 4, poz. 30, s. 409).

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2012 r. (II PK 263/11, OSNP 2013, Nr 11-12, poz. 129).

Internet

<http://www.prawnik-online.eu/obywatelstwo---definicja,3,3054.html>

<http://www.infor.pl/prawo/praca/pracownik/268657,Kto-moze-byc-pracownikiem-sluzby-cywilnej.html>

<http://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-kancelarii-prezesa/sluzba-cywilna/1649,Sluzba-Cywilna.html>

Monika Hetz: studentka Administracji II stopnia, na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego. Interesuje się zagadnieniami z zakresu prawa administracyjnego, w szczególności aktami stanu cywilnego oraz zmianą imienia i nazwiska. E-mail: monia.hetz@interia.pl.
